

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Правознавство»

Галузь знань	01 «Освіта та педагогіка»
Спеціальність	014 «Середня освіта»
Рівень вищої освіти.....	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Середня освіта»
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	6-й семестр (3 четверть)
Мова викладання	українська

Викладачі: проф. Легеза Ю.О.

Силабус призначено для допомоги опанування студентом навчального контенту з дисципліни, підготовки та проходження контрольних заходів.

Дніпро

НТУ «ДП»
2024

Опис навчальної дисципліни.

Назва: «Правознавство»

Код:

Галузь: 01 «Освіта та педагогіка»

Тип: Нормативна

Кількість встановлених кредитів: 3

Курс: 3-й

Семестр вивчення: 6-й

Рівень вищої освіти: Бакалавр

Кількість годин: 90

Викладач:

- Легеза Юлія Олександрівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права, (056) 373-07-88.

Результати навчання. Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природоохоронних задач у виробничій сфері.

Форми організації занять.

- Навчальні заняття – лекції.
- Практична підготовка – семінарські заняття.
- Самостійна робота – підготовка до навчальних занять.
- Контрольні заходи – залік, захист семінарських робіт.

Мета вивчення дисципліни. Формування у майбутніх фахівців розуміння основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти та вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі для забезпечення застосування теоретичних знань і практичних навичок щодо нормативно-правового забезпечення природоохоронної діяльності.

Календарно-тематичний план.

Тематичний план та розподіл обсягу часу з дисципліни «Правознавство»

Курси, чверті	Тиждень (9 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг, години		
			аудит.	самос- тійна	разом
3 курс, 3 чверть		Лекції			
	23	Вступ. Тема 1. Правові відносини: поняття, сутність та система Поняття й ознаки права. Право в системі соціальних норм. Право і мораль. Поняття та класифікація норм права. Система права. Загальна характеристика галузей права України. Джерела права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти	2		
	24	Тема 2. Конституційне право Державний лад України. Поняття і загальна характеристика конституційного права та конституційно-правових відносин. Поняття основних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Конституційно-правові засади громадянства України. Система та зміст конституційних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Конституційно-правові засади територіального устрою України	2		
	25	Тема 3. Основи адміністративного права Адміністративне право: поняття та система. Державне управління і виконавча влада. Державна служба: поняття, види та принципи. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення, його склад. Види адміністративних стягнень. Загальні правила і строки накладення адміністративних стягнень за адміністративні правопорушення	2		
	26	Тема 4. Основи трудового права Джерела трудового права. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці. Трудова дисципліна. Охорона праці. Трудові спори. Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення	2		
	27	Тема 5. Основи цивільного права Цивільне право як галузь права. Фізичні особи як учасники цивільних правовідносин. Опіка та піклування. Юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Строки та терміни в цивільному праві. Право власності. Цивільно-правова відповідальність. Загальні положення про правочини. Односторонні правочини та договір. Спадкове право	2		
	28	Тема 6. Основи сімейного права України Поняття сім'ї. Предмет сімейного права. Шлюб. Недійсність шлюбу. Права й обов'язки подружжя. Припинення шлюбу. Права та обов'язки батьків і дітей. Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	2		
				42	60

Курси, чверті	Тижні (9 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг, години		
			аудит.	самос- тійна	разом
	29	Тема 7. Основи господарського права Господарське право як галузь права. Господарське законодавство. Суб'єкти господарювання. Господарські товариства. Майнова основа господарювання. Державне регулювання господарської діяльності Тема 8. Основи екологічного права України Поняття екологічного права, завдання та джерела. Екологічні права та обов'язки громадян. Відповідальність за порушення екологічного законодавства	2		
	30	Тема 9. Основи кримінального права Кримінальне право як галузь права. Кримінальний закон. Поняття й ознаки злочину. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Співучасть у вчиненні злочину. Покарання	2		
	31	Контрольні заходи	2		
		Семінарські заняття		21	30
	23	1. Правова система України в умовах євроінтеграційних процесів	1		
	24	2. Конституційні права людини та громадянина України	1		
	25	3. Загальна характеристика законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Відповідальність за порушення екологічного законодавства	1		
	26	4. Право людини на безпечне довкілля: поняття, сутність, форми реалізації та способи захисту	1		
	27	5. Розгляд та вирішення приватноправових спорів у сфері охорони довкілля та природокористування	1		
	28	6. Розгляд та вирішення публічно-правових спорів з питань охорони навколишнього природного середовища	1		
	29	7. Правове регулювання діяльності суб'єктів господарювання у сфері використання природних ресурсів	1		
	30	8. Практика Європейського суду з прав людини як джерело системи права України	1		
	31	Контрольні заходи	1		
Контроль підсумковий, 3 чверть – залік		Разом	27	63	90
		Лекції	18	42	60
		Семінарські заняття	9	21	30

Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання.

Лекції – ілюстративно-наочне навчання (пояснення, бесіда, мультимедійна презентація).

Практичні заняття – навчання на базі кафедри цивільного, господарського та екологічного права (захист семінарських робіт).

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної).

Застосовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання, а також дистанційна платформа Moodle.

Результати вивчення дисципліни. Результати освоєння, які плануються:

- вміти застосовувати теоретичні основи національного права, характеристику та зміст галузей, підгалузей, правових інститутів і норм вітчизняного права щодо юридичного регулювання відносин у повсякденному житті та професійній діяльності;
- вміти реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства;
- усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- вміти здійснювати професійне та відповідальне тлумачення норм права для подальшого застосування в практичній діяльності;
- вміти застосовувати у повсякденному житті та професійній діяльності закони та підзаконні акти України;
- вміти використовувати законодавчу та нормативну базу в професійній діяльності.

Література для вивчення дисципліни

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами і доповненнями).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. (Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51, ст. 1122. із змінами і доповненнями).
3. Цивільний кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 40-44, ст. 356. Із змінами і доповненнями).
4. Сімейний Кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2009. - № 21-22, ст. 135. Із змінами і доповненнями).
5. Кодекс законів про працю України. (Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1971. – Додаток до № 50, ст. 375. Із змінами і доповненнями).
6. Кримінальний Кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26, ст. 131. Із змінами і доповненнями).
7. Правознавство: Навч. посіб. /С.В. Дрожжина, О.О. Одінцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. – К.: Знання, 2018. – 350 с.
8. Правознавство [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / [Богачова Л. Л. та ін.]. - Харків : Фоліо, 2014. - 635 с.
9. Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. – К.: Знання, 2018. – 583 с.
10. Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. - К.: Освіта України, КНТ, 2018 – 592 с.
11. Адміністративне право: Навч. пос. /О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В.

- Ковалів, Р.В. Кісіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. – 536 с.
12. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У 2 т. /За заг. ред. Я.М. Шевченко. – Вид. 2-ге, доп. І перероб. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре» 2016. – Т. 1. Загальна частина. – 696 с.
 13. Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. – Вид.2-ге доповн. і перероб., - К.: Атіка, 2018. – 316 с.
 14. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник /За ред.. М.І.Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я.Тація.-2-е вид., перероб. І доп. -К.,2017.-544с.
 15. Бараннік Р.В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України. Навчальний посібник. – К.: Дакор, КНТ, 2018. – 348 с.
 16. Мельник М.І. «Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність». – К.: «Атіка», 2019. – 576 с.
 17. Правоохоронна та судова система України: збірник нормативно-правових актів: Довідкове видання /Упорядник Ковальчук Є.О. – Харків: вид-во «Бурун Книга», 2018. – 352 с.
 18. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a#Find>
 19. <http://court.gov.ua/>
 20. <http://reyestr.court.gov.ua/>

Політика виставлення балів.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами, які також використовуються для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Форми оцінювання.

- Поточний контроль – тестування, опитування.
- Оцінювання виконання та захисту семінарських завдань.
- Підсумковий контроль – залік у письмовій формі.

Питання до заліку.

Приклади питань до заліку.

1. Поняття, сутність та типи держави.
2. Механізм сучасної держави.

3. Сутність, принципи, функції права.
4. Право в системі соціальних норм.
5. Правовий статус особистості.
6. Національна система права.
7. Правові системи сучасності.
8. Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.
9. Законність, правопорядок, дисципліна.
10. Основні принципи трудового права України.
11. Суб'єкти трудового права.
12. Трудові колективи та їх повноваження.
13. Права профспілок у сфері трудових відносин.
14. Правовідносини в сфері трудового права.
15. Колективні договори й угоди.
16. Зайнятість населення та працевлаштування.
17. Трудова дисципліна.
18. Джерела цивільного права. Поняття та система цивільного законодавства.
19. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав.
20. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
21. Юридичні особи та держава як суб'єкти цивільних правовідносин.
22. Види юридичних осіб. Організаційно-правові форми юридичних осіб.
23. Об'єкти цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних правовідносин.
24. Право власності.
25. Цивільно-правова відповідальність.
26. Загальні положення про правочини. Односторонні правочини та договір.
27. Спадкове право.
28. Предмет сімейного права.
29. Шлюб. Недійсність шлюбу. Права й обов'язки подружжя. Припинення шлюбу.
30. Права та обов'язки батьків і дітей.
31. Правочини як підстава виникнення, зміни або припинення цивільних правовідносин.
32. Суб'єкти господарювання.
33. Господарські товариства.
34. Майнова основа господарювання.
35. Державне регулювання господарської діяльності.
36. Поняття екологічного права, завдання та джерела.
37. Екологічні права та обов'язки громадян.
38. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.
39. Злочин, його види та стадії.
40. Особа, яка підлягає кримінальній відповідальності.
41. Вина та її форми.
42. Співучасть у злочині.
43. Повторність, сукупність та рецидив злочинів.
44. Обставини, що виключають злочинність діяння.
45. Звільнення від кримінальної відповідальності.
46. Покарання та його види.
47. Призначення покарання.